

Klasifikace poruch chování

ADHD (LMD lehká mozková dysfunkce) – porucha pozornosti provázená hyperaktivitou

- projevy v chování: hyperaktivita, neúčelná aktivita – zvýšená pohyblivost, neschopnost brzdit momentální impulzy, překotnost reakcí
- projevy v prožívání: vnitřní napětí, zvýšená unavitelnost a citová dráždivost, neklid, výkyvy nálad a duševní výkonnosti
- projevy v pozornosti: nesoustředěnost, těkavost, neudržitelnost pozornosti
- nerovnoměrnost ve vývoji mentálních funkcí, tělesná neobratnost, možné poruchy ve vnímání a představivosti

Disociální chování - nepřiměřené, nespolečenské, dá se zvládnout běžnými pedagogickými postupy, bývá přechodné, příčiny: vynucování pozornosti, nástrojem boje o moc s rodiči, školní problémy, důsledek perfekcionista výchovy, posilnění sebevědomí, strach, získání výhody,...

Disociální poruchy:

- zlozvyky - návykové nechutenství, návyková nespavost, odlišit od zdravotních problémů
- vzdorovitost - různé projevy od pasivity až po agresivitu
- negativismus - vystupňované, zásadně negativně odpovídá na kladné podněty, odmítnutí komunikace
- lež

Asociální chování - porušení společenských norem, ale intenzitou nepřekračuje právní předpisy, v rozporu s morálkou, nedostatečné sociální cítění, poškozují většinou sebe, bývá setrvalé, s častou frekvencí, patrný vzestupný trend, vyžaduje speciálně pedagogický přístup v podobě poradenské, i ústavní péče ve speciálních výchovných zařízeních, podstatná je motivace, intenzita, dopad, příčiny: přijetí partou, osvědčení schopností, dobrodružství, upoutání pozornosti, nedosažitelnost věci, problémy v komunikaci, neúspěch, šikana, reakce na náročnou situaci, narušení sociálních vztahů,...

Asociální poruchy:

- krádež
- útěky
- záškoláctví
- závislostní chování - toxikomanie, narkomanie, alkoholismus, tabakismus, gamblerství, závislost na sektách a kultech
- autoagrese - demonstrativní sebepoškozování

- sexuální deviace / aberace/- fetišismus, transvetitismus, narcismus, voyerství, exhibicionismus, sadismus, masochismus, pedofilie, zoofilie, gerontofilie, nekrofilie, incest
- sebevražda

Antisociální chování - protispolečenské jednání, poškozující společnost i jedince, porušení zákonů daných společností, ohrožuje společenské hodnoty, včetně lidského života, náprava ústavní péčí / školská zařízení, věznice/, velká pravděpodobnost recidiv.

Antisociální poruchy

- krádeže, loupeže - rozdíl v ohrožení objektu
- vandalství
- sexuální delikty - pohlavní zneužití, znásilnění
- zabití, vraždy
- vystupňované násilí, terorismus, rasismus
- organizovaný zločin
- trestná činnost související s toxikomanií

Literatura:

Hyperaktivní dítě. Ivana Drtílková, Galen, 2007, ISBN 978-80-7262-447-8.

Psychologie problémového dítěte. Marie Vágnerová, Univerzita Karlova, 1997, ISBN 80-7184-488-8.

Hyperkinetická porucha a poruchy chování. Ivo Paclt a kolektiv, Grada, 2007, ISBN 978-80-247-1426-4.

Emoční poruchy v dětství a dospívání. Peter Pöthe, Grada, 2008, ISBN 978-80-247-2131-6.

Školní poradenská psychologie pro pedagogy. Marie Vágnerová, Karolinum, 2005, ISBN 80-246-1074-4.